

0.1. Sygn. akt VIII AKa 363/23

2. WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3.18 grudnia 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia SA Michał Lasota (spr.)

sędziowie SA Sławomir Machnio

SO (del.) Michał Bukiewicz

Protokolant sekr. sąd. Klaudia Kulbicka

przy udziale prokuratora Wojciecha Skóry

po rozpoznaniu na rozprawie 18 grudnia 2023 r.

sprawy R. C. (C.) s. S. i K. z d. O.

ur. (...) w W.

oskarżonego z art. 280 § 2 kk, z art. 280 § 2 kk i z art. 281 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę z wyboru

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 sierpnia 2023 r.

sygn. akt XVIII K 30/23

o r z e k a :

I. wyrok utrzymuje w mocy w zaskarżonej części;

II. zwalnia skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państw kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VIII AKa 363/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. **CZĘŚĆ WSTĘPNA**

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 sierpnia 2023 r. w sprawie XVIII K 30/23

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. **Granice zaskarżenia**

1.1.1. **Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwiąże o powodach uznania dowodu

<p>1.1.6. Dowody niewwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach niewwzględnienia dowodu</p>

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>3.1.</p>	<p>Obraza przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku w postaci naruszenia art. 410 kpk, polegającego na niewwzględnieniu w wyrokowaniu całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, tj. ujawnionych przez M. C. i J. B. w ich zeznaniach informacji, że sprawcy napadu w R. mieli przybyć na miejsce zdarzenia kradzionym samochodem marki A. (...), która to informacja znajduje</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

**potwierdzenie
poprzez ujawnienie
tegoż pojazdu (co
wynika z załączonych
do akt postępowania
akt sprawy 3 Ds.
127/2003
prowadzonej przez
Prokuraturę
Rejonową w Rykach),
oraz ujawnionych
przez J. B. w jego
zeznaniach
informacji, że
sprawcy napadu w
R. po zdarzeniu
powrócili do W.
pociągiem;**

**co skutkowało
naruszeniem art. 7
kpk, polegającym na
wadliwej,
przekraczającej
granice swobodnej
oceny, niezgodnej z
zasadami
prawidłowego
rozumowania,
wskazań wiedzy i
doświadczenia
życiowego, ocenie
dowodów w postaci
zeznań świadków A.
M., M. C. oraz
J. B., skutkującej
przyznaniem waloru
wiarygodności
zeznaniom A. M.,
które stały się
następnie podstawą
ustaleń faktycznych
w sprawie i odmową
przyznania waloru
wiarygodności
zeznaniom
pozostałych
świadków - M. C.
i J. B., których
prawidłowa ocena**

	<p><i>powinna prowadzić do przyjęcia, iż oskarżony nie uczestniczył w zdarzeniach stanowiących podstawę zarzucanych mu czynów a co najmniej nie miał i nie mógł mieć świadomości co do przestępczego celu wyjazdu i nie uczestniczył w zdarzeniach stanowiących podstawę zarzucanych mu czynów świadomie, co powinno skutkować uniewinnieniem oskarżonego;</i></p> <p><i>z ostrożności procesowej zaś również naruszenie art. 5 § 2 kpk poprzez nierozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego, przy czym powstanie takich rozbieżności powinno być skutkiem prawidłowej oceny zeznań świadków A. M. (jako niewiarygodnych), a także M. C. i J. B..</i></p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p><i>Zgodnie z art. 410 kpk, podstawę wyroku może stanowić tylko</i></p>		

**całokształt
okoliczności
ujawnionych w toku
rozprawy głównej.**

**Bez wątpienia, wbrew
twierdzeniu z apelacji,
Sąd Okręgowy za
podstawę swojego
wyroku przyjął
właśnie całokształt
okoliczności, które
zostały ujawnione
w toku rozprawy
głównej, o czym
przekonuje lektura
pisemnego
uzasadnienia, ale
przede wszystkim
lektura akt sprawy.**

**Obowiązek z art. 410
kpk, skierowany do
Sądu, nie oznacza
jednak, wbrew temu,
co zdaje się twierdzić
obrońca, że każdy
z przeprowadzonych
na rozprawie głównej
dowodów i to w
całości ma stanowić
podstawę ustaleń
faktycznych, co jest
przecież niemożliwe,
często bowiem z
poszczególnych
dowodów
wyprowadzić można
różne i to
przeciwstawne
wnioski.**

**Trafnie w tym
zakresie
wypowiedział się
ostatnio Sąd
Apelacyjny w
Warszawie, w wyroku
z 25 maja 2023 r. w
sprawie II AKa 321/21,**

wywodząc, że "obraży art. 410 kpk nie można postrzegać w tym, że określone dowody po ich przeprowadzeniu nie stały się podstawą ustaleń".

Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z dokumentów z akt innej sprawy będącej na etapie postępowania przygotowawczego, poprzez ujawnienie ich bez odczytywania. Sąd ten bezpośrednio przeprowadził dowody z zeznań M. C. i J. B.. Przeprowadzenie tych dowodów zostało utrwalone w protokole rozprawy głównej i co do tego nie ma żadnych wątpliwości.

Sąd meriti następnie dokonał oceny wskazanych dowodów, czemu dał wyraz w pisemnym uzasadnieniu.

Dowody z dokumentów zostały więc ocenione w ten sposób, że "nie budziły wątpliwości Sądu co do swej prawdziwości i wiarygodności".

Dowody zaś z zeznań M. C. i J. B. zostały ocenione w ten sposób, że w części zostały uznane za wiarygodne, a w

części za całkowicie niewiarygodne.

Zatem, powyższe dowody nie zostały niejako zapomniane, przy wyrokowaniu, po prostu Sąd wyprowadził z nich inny wniosek, niż ten, którego oczekiwalby obrońca, jak i zapewne sam skazany.

Jak się wydaje, po lekturze apelacji, w tym jej uzasadnienia, dla obrońcy istotna jest kwestia samochodu, którym uczestnicy zdarzenia, będącego przedmiotem osądu, przybyli do R., jak też kwestia powrotu z R.. Rzecz w tym, jak podaje obrońca, czy było to kradzione A. (...), czy też samochód skazanego oraz czy ze zdarzenia uczestnicy powrócili autem skazanego, czy pociągiem.

Sąd Okręgowy, ustalając stan faktyczny, przyjął, że skazany i inne osoby do R. przyjechały między innymi samochodem skazanego i w taki sposób z R. wrócili.

Jak już wskazano wyżej, Sąd nie pominął przy tym żadnego dowodu, a po prostu

przeprowadzone dowody ocenił, a następnie wyprowadził wniosek co do stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy bowiem w pełni zasadnie i przekonująco stwierdził w pisemnym uzasadnieniu, oceniając zeznania A. M., co jednak ma szersze znaczenie w kontekście zarzutu, że "pewne nieścisłości, czy odrębności, o drugorzędnym w ocenie Sądu charakterze (dotyczące np. marek samochodów użytych do popełnienia tych czynów), były czymś naturalnym z racji bardzo znacznego upływu czasu od relacjonowanych zdarzeń (ponad 20 lat) i nie świadczyły w żaden sposób o niewiarygodności jego relacji".

Istotnie, dysponując już tylko podstawową wiedzą z zakresu funkcjonowania pamięci, bez obawy popełnienia błędu można przyjąć, że o ile wyraźnie pamięta się, że do zdarzenia doszło, zwłaszcza takiego, które było nacechowane

emocjonalnie, jak też kto w tym zdarzeniu brał udział, te informacje bowiem zdarzenie konstytuują, o tyle jednak może ulec zatarciu, jakim autem, nawet czy było to auto kradzione, przybyto na miejsce zdarzenia i w jaki sposób z miejsca zdarzenia oddalono się.

W ten sposób, wypowiadając się nieco na temat wiarygodności dowodów. przejść można do rozważenia, tym razem bardziej bezpośrednio, rzekomego uchybienia z art. 7 kpk.

Godzi się jednak, w tym kontekście, wskazać na niezwykle trafny wyrok Sądu Apelacyjnego w postaci wyroku z 22 marca 2023 r. w sprawie II AKa 514/21, w którym wywiedziono, że "Wiązanie art. 7 i 410 kpk jest zasadne tylko wówczas, gdy wykazane zostanie, że uchybienie poprawnej oceny dowodów było spowodowane pominięciem istotnej okoliczności zdarzenia, bądź nieujawnienia jej na

rozprawie w sposób niezgodny z procedurą gromadzenia i przeprowadzania dowodów. W przypadku, gdy Sąd prawidłowo ujawnił na rozprawie dowody, które pozwoliły na wydanie rozstrzygnięcia w sprawie i poddał je ocenie, zarzut naruszenia art. 410 kpk jest bezpodstawny".

Przy tym, zgodnie ze wskazaną wyżej normą, z art. 7 kpk, każdy dowód w procesie, który rzecz jasna został przeprowadzony, ocenić należy swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Uprzedzając dalsze rozważania, stwierdzić trzeba, że właśnie w taki sposób zostały ocenione przez Sąd meriti dowody przeprowadzone w postępowaniu jurysdykcyjnym, w tym dowody z zeznań nie tylko A. M., ale również M. C. i J. B.. Także, co już wyżej wskazano, Sądowi żaden istotny

dowód nie zniknął z pola widzenia.

Omawiane zagadnienie trafnie ujął Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 17 maja 2023 r. w sprawie II AKa 411/22, wywodząc, że "Do uzasadnienia naruszenia standardów swobodnej oceny bądź interpretacji dowodów nie wystarczy subiektywne przekonanie skarżącego o niesprawiedliwości orzeczenia, a konieczne jest wykazanie, że w zaskarżonym wyroku poczyniono ustalenie faktycznie nie mające oparcia w przeprowadzonych dowodach, albo że takiego ustalenia nie poczyniono mimo, że z przeprowadzonych dowodów określony fakt jednoznacznie wynikał, względnie wykazanie, iż tok rozumowania sądu I instancji był sprzeczny ze wskazaniami doświadczenia życiowego, prawidłami logiki, czy zasadami wiedzy".

Zaznaczenia wymaga, że Sąd Apelacyjny w tej sprawie w całości podziela oceny

*Sądu Okręgowego,
co do dowodów,
a w szczególności
co do dowodów
wymienionych przez
obrońcę w zarzucie.*

*Wbrew temu, co
wywiodła obrońca,
nie jest tak, że
Sąd meriti tylko
przyjął, że zeznania
A. M. zasługują na
walor wiarygodności,
a zeznania M. C. i J.
B. na taki walor nie
zasługują.*

*Przecież już prosta
lektura pisemnego
uzasadnienia nie
może pozostawić
wątpliwości, że Sąd
Okręgowy zeznania
każdego z tych
świadków uznał w
części za wiarygodne,
a w części za
niewiarygodne.*

*Istotnie, największe
znaczenie dla
ustalenia stanu
faktycznego miało
to co zeznał A.
M., nie oznacza
to jednak, że w
całości przyznano mu
walor wiarygodności.
Mniejsze znaczenie
przypisał Sąd
zeznaniom M. C.
i J. B., nie
oznacza to również,
że dowodom tym
w całości przyznano
walor
niewiarygodności.*

*Przecież, jak już
wskazał Sąd a*

quo w pisemnym uzasadnieniu, a co wprost wynika z dokumentu z akt sprawy w postaci protokołu przesłuchania, świadek M. C. nie kwestionował udziału skazanego w każdym z przypisanych przestępstw. Analogicznie sytuacja wygląda w zakresie zeznań J. B., co do zdarzenia w P..

Sąd Okręgowy nie stracił więc z pola widzenia wewnętrznej sprzeczności w procesowych relacjach M. C. i J. B.. Poddając to ocenie, dokonał zestawienia z zeznaniami A. M., a swoją ocenę klarownie przedstawił w pisemnym uzasadnieniu.

Przy tym, nawiązując do doświadczenia życiowego, Sąd meriti szczegółowo rozważył i odrzucił, jako zupełnie nieprawdopodobną bo także skrajnie naiwną, jedną z prezentowanych możliwości, to jest "wykorzystanie" do prowadzenia pojazdu niejako przypadkowego kierowcy,

*niemającego
świadomości celu
działania innych osób.*

*Warto zaznaczyć,
że sama apelująca
wydaje się nie
być przekonaną o
zupełnej trafności
swoich twierdzeń,
bowiem te są
uporządkowane w
porządku malejącym.
Obrońca wywodzi
niemalże, że
skazanego nie było,
a jak jednak był to
nie wiedział, a jak
wiedział, to był tylko
pomocnikiem, a będąc
zaś współsprawcą,
nie powinien zapłacić
pokrzywdzonemu
całości, tytułem
naprawy szkody,
tylko część.*

*Więc, podsumowując,
przeprowadzono
dowody konieczne,
które zostały również
prawidłowo ocenione
i w konsekwencji z
których
wyprowadzono trafne
wnioski, co do
sprawstwa i co do
winy.*

*Klarownemu
stanowisku Sądu
Okręgowego, obrońca
przeciwstawiła
jedynie wywody
dowolne, o
charakterze
polemicznym, w
związku z czym
nie zdoła dokonanej
oceny*

przeprowadzonych dowodów podważyć.

Nadto, wbrew temu, co podała obrońca, sprawstwo i wina nie wynika jedynie z zeznań A. M., ale także z zeznań M. C. i J. B., przynajmniej w części.

Zatem, wobec powyższego w sprawie nie wystąpiła, bo nie mogła wystąpić, sytuacja "niedających się usunąć wątpliwości", z art. 5 § 2 kpk.

Zagadnienie to zostało tranie ujęte w orzecznictwie, ostatnio na przykład w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 20 października 2023 r. w sprawie II AKA 137/21, w którym zasadnie stwierdzono, że "Zastosowanie zasady in dubio pro reo ogranicza się do sytuacji, gdy wątpliwości stąd wynikające mają charakter nieusuwalnych.

Dopiero bowiem wówczas realizuje się ustawowy nakaz rozstrzygnięcia ich na korzyść oskarżonego, który w żadnym wypadku nie odnosi się do sytuacji występowania rozbieżności w

materiale dowodowym. Reguły z art. 2 § 2 i art. 5 § 2 kpk, z których żadna nie ma normatywnej przewagi nad drugą, ale pozostają w stosunku wzajemnego dopełniania się, nie sprowadzają się wszak do powinności dania wiary wersji korzystniejszej dla oskarżonego, ale nakazują ustalić wersję prawdziwą".

Jak już wyżej podano, Sąd Okręgowy dowody ocenił prawidłowo, a z jego pola widzenia nie umknął żaden dowód istotny. Zatem, nie tylko sam Sąd orzekający, ale każdy zewnętrzny obserwator, nie jest w stanie wskazać na niedające się usunąć wątpliwości.

W tym kontekście godzi się przytoczyć wyrok Sądu Najwyższego z 12 października 2023 r. w sprawie III KK 314/22, w którym wskazano, że "Zastosowanie art. 5 § 2 kpk możliwe jest nie tylko w sytuacji, gdy Sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych lub wykładni prawa i wobec niemożności ich usunięcia

rozstrzygnął je na niekorzyść lustrowanego. O jego obrazie można mówić również wtedy, gdy w oparciu o analizę danej sprawy w pełni uprawnione jest twierdzenie, że tego rodzaju wątpliwości Sąd powinien powziąć i rozstrzygnąć je na korzyść oskarżonego. Oznacza to, że do kręgu wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 kpk, należą nie tylko dostrzegane przez sąd, ale również takie, które powinny być zauważone".

Celnie wypowiedział się również w tym zakresie Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 12 czerwca 2023 r. w sprawie II AKA 513/21, wywodząc, że "Zarzut obrazy art. 5 § 2 kpk może być uznany za skuteczny tylko wówczas, gdy zostanie wykazane, że Sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i nie rozstrzygnął ich na korzyść danego oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów".

Wniosek

<p>Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od czynów zarzucanych mu w punktach I i II zaskarżonego wyroku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Przedstawiony zarzut, sprowadzający się do obrazy przepisów postępowania, nie został potwierdzony, w związku z czym, nie ma podstawy prawnej i faktycznej do orzeczniczej ingerencji w wyrok Sądu pierwszej instancji.</p> <p>Zgodnie bowiem z art. 437 § 1 kpk, Sąd odwoławczy jest uprawniony jedynie do, utrzymania w mocy, zmiany lub uchylecia zaskarżonego orzeczenia, w całości lub w części.</p> <p>Przy tym, co oczywiste, każdy typ modelowego rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego musi mieć podstawę, zasadniczo zarówno faktyczną, jak i prawną.</p>			

<p><i>Jak wyżej wywiedziono, Sąd meriti nawet nie obraził art. 410 kpk, art. 7 kpk i art. 5 § 2 kpk, dlatego też bezprzedmiotowe jest badanie ewentualnego wpływu uchybień, które nie zaistniały.</i></p> <p><i>Nadto, już w tym momencie można stwierdzić, że Sąd nie stwierdził też takich uchybień, których ewentualne wystąpienie jest zawsze badane z urzędu.</i></p>			
<p>3.2.</p>	<p><i>Obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, tj. naruszenie art. 18 § 3 kk w zw. z art. 19 § 2 kk poprzez nieuwzględnienie roli oskarżonego, polegającej na kierowaniu pojazdem, którym poruszali się ewentualni sprawcy przestępstwa, bez świadomości w nim udziału, w procesie ustalania winy i wymiaru kary, które w powyższej sytuacji powinno stanowić skutek prawidłowej oceny zachowania oskarżonego, któremu nawet przy przyjęciu, że na podstawie</i></p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

	<p>całokształtu okoliczności sprawy powinien mieć przypuszczenie, iż uczestniczy w czynie zabronionym, można przypisać co najwyżej odpowiedzialności w stopniu przekraczającym pomocnictwo w zamiarze ewentualnym, w sytuacji przyjęcia, na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów w postaci zeznań świadków M. C. i J. B., że oskarżony, na podstawie całokształtu okoliczności sprawy powinien mieć przypuszczenie, iż uczestniczy w czynie zabronionym.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Zarzut ma charakter specyficzny, sformułowany został bowiem jako zarzut ewentualny. Co prawda obrońca nie podważyła wprost ustaleń faktycznych, co w zasadzie zamykałoby jej drogę do skutecznego wywiedzenia obrazy prawa materialnego w tej formie, jednak swoim pismem atakowała przede</p>			

**wszystkim te
czynności Sądu, które
bezpośrednio
zmierzały do
zrekonstruowania
stanu faktycznego.**

**Przyjąć więc należy,
by żaden z zarzutów
nie pozostał bez
odpowiedzi Sądu
Apelacyjnego, że
warunkowość
sprowadza się do tego,
że stan faktyczny
przez Sąd Okręgowy
ustalony został
prawidłowo, to jest
zbieżnie z
rzeczywistym
przebiegiem
zdarzenia. Tylko
wówczas bowiem
można do zarzutu tak
zwerbalizowanego
odnieść się.**

**Podkreślenia zaś
wymaga, że to co
podała skarżąca, tym
punktem odniesienia
nie może być.
Wskazano bowiem,
że "oskarżony, na
podstawie
całości kształtu
okoliczności sprawy
powinien mieć
przypuszczenie, iż
uczestniczy w czynie
zabronionym".**

**Tymczasem, co już
podkreślano, Sąd
przede wszystkim
przy ocenie
kluczowych dowodów
żadnego błędu
procesowego nie
popęłił. Jak też już**

wywodzono, mimo, że taki zarzut nie został sformułowany, nie można w żadnej mierze wskazać błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia.

Zatem, stan faktyczny ustalony przez Sąd a quo, a opisany w wyroku, a szczegółowej w pisemnym uzasadnieniu, prosty też do bezpośredniej rekonstrukcji z zebranego i utrwalonego w aktach sprawy materiału dowodowego, w żadnej mierze nie może być zestawiony także z art. 18 § 3 kk, a w związku z tym przy wymiarze kary prowadzi do konieczności odwołania się do art. 19 § 2 kk.

To co bowiem zostało ustalone, w sensie ustaleń faktycznych, w żadnej mierze nie jest formą zjawiskową w postaci pomocnictwa.

Wyprowadzić wniosek taki można już z samego zarzutu, w którym obrońca stwierdza, że ówczesny oskarżony powinien mieć jedynie przypuszczenie, iż

uczestniczy w czynie zabronionym.

Skazany jednak, co w tej sprawie oczywiste i co skrupulatnie wykazał Sąd a quo, po prostu działał w ramach przyjętego podziału ról, wiedząc jakie przestępstwa mają zostać popełnione i chcąc je popełnić.

Na przykładzie innego przestępstwa, jednak trafnie także co do rozważanej sprawy, przedstawił to zagadnienie Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 24 sierpnia 2023 r. w sprawie II AKA 188/22, wywodząc, że "Jurydyczna istota współsprawstwa opiera się ma stworzeniu podstaw do przypisania każdemu ze współsprawców całości popełnionego wspólnie przez kilka osób przestępstwa, a więc także tego, co zostało podjęte i zrealizowane przez innych współdziałających. Oskarżony działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, był

zaangażowany w uprowadzenie pokrzywdzonego wypełniając określone zadania, które miały służyć osiągnięciu celu polegającego na zmuszeniu pokrzywdzonego do zapłacenia okupu za jego uwolnienie. Oskarżony miał świadomość, w jakim czynie uczestniczy i jaki jest cel działania innych sprawców".

W sposób godny akceptacji wypowiedział się też Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 26 lipca 2023 r. w sprawie II AKa 85/22, stwierdzając, że "Współsprawstwo nie musi wiązać się z osobistą realizacją jakiegokolwiek z ustawowych znamion, lecz może się ograniczać do wykonania pewnych czynności o charakterze pomocniczym.

Różnica w takim przypadku polega na tym, że przy współsprawstwie wykonywanie czynności pomocniczych wynika z treści zawartego porozumienia oraz przyjętego podziału ról, niewystępującego z natury rzeczy przy pomocnictwie.

<p>Ponadto czynności pomocnika mają jedynie ułatwiać popełnienie przestępstwa, lecz nie muszą okazać się nieodzowne, co - w porównaniu ze współsprawcą - ogranicza jego rolę i znaczenie".</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od czynów zarzucanych mu w punktach I i II zaskarżonego wyroku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek obrońcy jest nietrafny. Nawet bowiem, jeśli zarzut okazałby się zasadny, rzeczą Sądu Apelacyjnego byłaby co prawda zmiana, ale nie taka, która sprowadzałyby się do uniewinnienia.</p> <p>Zarzut jednak, co wyżej szczegółowo wykazano, nie potwierdził się, zatem nie ma jakichkolwiek podstaw do orzeczniczej ingerencji, w jakikolwiek sposób, w</p>		

<p>wyrok Sądu pierwszej instancji.</p> <p>W. bowiem każdy z przypisanych czynów, skazany działał nie jako pomocnik, a jako współsprawca, w ramach porozumienia i podziału ról.</p> <p>Pozostałe kwestie dotyczące możliwej ingerencji w orzeczenie Sądu Okręgowego zostały już omówione, ewentualnie będą omówione.</p>			
<p>3.3.</p>	<p>Niewspółmierność kary, w związku z powyższym zarzutem i w sytuacji przyjęcia, na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów w postaci zeznań świadków M. C. i J. B., że oskarżony, na podstawie całokształtu okoliczności sprawy powinien mieć przypuszczenie, iż uczestniczy w czynie zabronionym.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Także i ten zarzut wysłowiono warunkowo. Skoro jednak uprawnionym nie było nawet przyjęcie formy</p>			

zjawiskowej pomocnictwa, wydaje się, w kontekście wywodów obrońcy, że nie sposób wskazać na niewspółmierność kary.

Dla jasności rozważań godzi się jednak odnieść do kwestii kary, z pominięciem zastrzeżenia poczynionego przez skarżącą.

Skazanemu przypisano przestępstwo z art. 280 § 2 kk, za popełnienie którego wymierzono karę 4 lat pozbawienia wolności. Można było natomiast wymierzyć, za ten czyn, karę od 3 do 15 lat pozbawienia wolności.

Skazanemu przypisano też przestępstwo z art. 280 § 1 kk, za popełnienie którego wymierzono karę 3 lat pozbawienia wolności. Można było natomiast wymierzyć, za ten czyn, karę od 2 do 12 lat pozbawienia wolności.

Wymierzono więc karę łączną 5 lat pozbawienia wolności, przy czym możliwa była kara łączna od 4 do 7 lat pozbawienia wolności.

Już zestawienie powyższe przekonuje w pełni, że kary wymierzone nie są ponad miarę surowe, jednoznacznie bowiem oscylują wokół dolnych granic ustawowych.

Sąd meriti szczegółowo uzasadnił, obszernie, szczegółowo, a przez to w sposób przekonujący, dlaczego właśnie tak ukształtował wymiar kary.

Zatem, nawet abstrahując od założeń poczynionych przez obrońcę, nie sposób wywodzić, że wymierzone kary cechują się rażącą niewspółmiernością.

Przecież trafnie wywodzi się, również w orzecznictwie, że niewspółmierność sprowadza się do różnicy zasadniczej, więc takiej której nie sposób zaakceptować.

Ostatnio trafnie już zagadnienie to oddał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 2 czerwca 2023 r. w sprawie II AKa 136/21, konkludując, że

"Niewspółmierność, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 kpk, zachodzić może tylko

<p>wówczas gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo".</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od czynów zarzucanych mu w punktach I i II zaskarżonego wyroku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>W tym przypadku również wniosek obrońcy jest nietrafny. Kary wymierzone w pierwszej instancji</p>		

spełniają każdy z ustawowych celów, a przy określeniu ich wymiaru Sąd bez wątpienia kierował się ustawowymi dyrektywami, bacząc przy tym, by nie przekroczyć stopnia winy.

Jeszcze raz warto podkreślić, że wymierzone kary oscylują wokół dolnej ustawowej granicy zagrożenia, tym bardziej więc nie sposób przedstawić racjonalnych argumentów, które miałyby przemawiać za nadmierną surowością Sądu meriti.

Zaznaczyć też trzeba, że skazany nie odpowiada za formę zjawiskową pomocnictwa, a przypisano mu i to trafnie działanie jako współsprawcy.

Nawet zaś, gdyby zarzut został potwierdzony, jako rzeczywisty, to reformatoryjne orzeczenie odwoławcze nie mogłoby przecież, jako nielogiczne, polegać na uniewinnieniu.

3.4.

Obraza przepisów prawa materialnego, tj. naruszenie art.

zasadny

częściowo zasadny

	<p>46 § 1 kk poprzez orzeczenie od oskarżonego na rzecz B. J. obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę kwoty 45.000 zł. (czterdzieści pięć tysięcy złotych), podczas gdy nawet przy przyjęciu, iż na podstawie całokształtu okoliczności sprawy oskarżony uczestniczył w zdarzeniach i powinien mieć przypuszczenie, iż uczestniczy w czynie zabronionym, możliwe byłoby wyłącznie orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w części odzwierciedlającej stopień zawinienia oskarżonego, pro rata parte, w sytuacji przyjęcia, na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów w postaci zeznań świadków M. C. i J. B., że oskarżony, na podstawie całokształtu okoliczności sprawy powinien mieć przypuszczenie, iż uczestniczy w czynie zabronionym.</p>	# niezasadny	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za</p>			

zasadny, częściowo
zasadny albo niezasadny

**Środek
kompensacyjny, z art.
46 § 1 kk, orzeka
się stosując przepisy
prawa cywilnego. Tak
też postąpił Sąd
Okręgowy.**

**Jednocześnie Sąd ten
w uzasadnieniu podał,
dlaczego od
skazanego orzekł taką
kwotę, przede
wszystkim odwołując
się do tego, że
pozostali
współsprawcy nie
zostali dotychczas
prawomocnie
skazani, a jeśli
zostaną, będzie można
środek
kompensacyjny orzec
także wobec nich, jak
też będzie możliwe
wzajemne rozliczenie.**

**Prezentowane przez
Sąd meriti stanowisko
zasługuje na pełną
akceptację, Sąd
orzekając więc w
zakresie badanym,
działał w granicach i
na podstawie prawa.**

**Kluczem do
właściwego
rozumienia instytucji
z art. 46 § 1 kk jest
bowiem ustawowy
zwrot "stosując
przepisy prawa
cywilnego", co
implikuje wniosek,
że orzeczenie może
prowadzić do
odpowiedzialności**

solidarnej, a także mieć charakter orzeczenia pro rata parte.

Trafnie wyślowił to Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 24 marca 2023 r. w sprawie II AKa 18/23, poprzez wskazanie, że "Z dniem 1 lipca 2015 r. przewidziana w art. 46 § 1 kk instytucja obowiązku naprawienia w całości albo w części szkody wyrządzonej przestępstwem została wprost wyłączona spod działania zasady indywidualizacji odpowiedzialności karnej. A zatem orzeczenie wobec współsprawców przestępstwa tytułem środka kompensacyjnego takiego obowiązku, w zależności od realiów procesowych sprawy, może nastąpić solidarnie, bądź w częściach równych lub stosownie do udziału każdego ze współsprawców w wyrządzonej szkodzie (pro rata parte)".

Niewątpliwie, co wynika też z pisemnego uzasadnienia, będąc do tego uprawnionym, Sąd a quo zdecydował

<p>się na przyjęcie odpowiedzialności solidarnej.</p> <p>Nie można jednak tracić z pola widzenia, że Sąd ten orzekł tylko co do jednego współsprawcy, w związku z czym nie mógł użyć zwrotu "solidarnie", nie mógł bowiem wskazać na innego zobowiązanego. Takiego zwrotu z całą pewnością użyją inne Sądy, jeśli przyjmą sprawstwo i winę pozostałych współsprawców, a w konsekwencji też orzekną co do środka kompensacyjnego.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od czynów zarzucanych mu w punktach I i II zaskarżonego wyroku.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Potwierdzenie zarzutu musiałoby istotnie prowadzić do orzeczenia zmieniającego, stanowczo jednak nie</p>		

<p>poprzez uniewinnienie.</p> <p>Zarzut jednak potwierdzony nie został, co wyżej wykazano, więc orzeczenie Sądu Okręgowego, w zakresie dotyczącym środka kompensacyjnego, nie mogło zostać zmienione.</p> <p>Sąd meriti wybrał bowiem jedną z trzech form, do czego był uprawniony, polegająca na odpowiedzialności solidarnej.</p>		
--	--	--

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>4.1.</p>	
<p>Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 sierpnia 2023 r. w sprawie XVIII K 30/23, w zaskarżonej części</p>	
<p>Związłe o powodach utrzymania w mocy</p>	

Żaden z przedstawionych zarzutów, po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, nie okazał się zasadny. Sąd Apelacyjny też nie stwierdził uchybień w takim zakresie, w jakim sprawę badał z urzędu.

Jak więc już wyżej szczegółowo wywiedziono, a wbrew twierdzeniom z apelacji, podstawą wyroku pierwszoinstancyjnego stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a każdy z przeprowadzonych dowodów, w tym z zeznań A. M., M. C. i J. B., oceniony został swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, w rozstrzyganej sprawie zaś nie wystąpiły, w zakresie faktycznym, niedające się usunąć wątpliwości. Ustalony stan faktyczny został następnie prawidłowo zakwalifikowany, poprzez zestawienie z odpowiednią normą materialnoprawną. W konsekwencji więc, wymierzonej kary nie sposób uznać za rażąco niewspółmierną. W trafny sposób też zinterpretowano art. 46 § 1 kk, co doprowadziło do prawidłowo ukształtowanego rozstrzygnięcia co do środka kompensacyjnego.

Sąd Apelacyjny, badając sprawę z urzędu, w zakresie w jakim był ustawowo uprawniony, nie stwierdził też, by kontrolowany w trybie instancji wyrok i poprzedzające to orzeczenie postępowanie, dotknięte były jakąkolwiek bezwzględną przyczyną odwoławczą.

Nie sposób też, rozsądnie rozumując, wywodzić, że utrzymanie wyroku Sądu Okręgowego w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe, a przecież także i to z urzędu rozważył Sąd Apelacyjny.

Także i przyjęta przez Sąd a quo kwalifikacja prawna była prawidłowa i w związku z tym nie wymagała poprawy, co jest również rzeczą Sądu Apelacyjnego działającego z urzędu.

Zatem, nie było jakichkolwiek podstaw, czy to faktycznych, czy też prawnych, do orzeczniczej ingerencji w trafny wyrok Sądu meriti.	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiąże o powodach zmiany	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		

1.1.8. <i>Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</i>	
1.10. <i>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</i>	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. <i>Koszty Procesu</i>	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	<p><i>Sprawa rozpoznawana była sprawą z oskarżenia publicznego, a środek odwoławczy został wniesiony wyłącznie przez ówczesnego oskarżonego, działającego poprzez obrońcę z wyboru i nie został uwzględniony.</i></p> <p><i>Zgodnie więc z art. 636 § 1 kpk, koszty procesu za postępowanie odwoławcze winien ponieść, co do zasady, skazany.</i></p> <p><i>Jednakże, skazany przebywa i zgodnie z wyrokiem będzie przebywał w jednostce penitencjarnej, w związku z czym jego dochody, jeśli się pojawią, a to poprzez podjęcie pracy właśnie w jednostce penitencjarnej, będą nieznaczne. Z akt sprawy nie wynika też, by skazany dysponował majątkiem.</i></p> <p><i>Dodatkowo, od skazanego orzeczono na rzecz pokrzywdzonego 45.000 zł., tytułem środka kompensacyjnego.</i></p> <p><i>Skazanego zwolniono więc w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, zgodnie z art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk.</i></p> <p><i>W tym kontekście trafnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 12 marca 2020 r. w sprawie II AKa 345/19, co warto przytoczyć, że "prawidłowa jest konstatacja, że wobec faktu orzeczenia</i></p>

surowych kar grzywnien, ale i długookresowych kar izolacyjnych, co w oczywisty sposób istotnie ogranicza zarobkowe możliwości skazanych, a w końcu także nałożenia na oskarżonych obowiązku wyrównania pokrzywdzonym wysokich szkód finansowych, uiszczenie kosztów sądowych byłoby dla nich zbyt uciążliwe".

7. PODPIS

Michał Bukiewicz Michał Lasota Sławomir Machnio

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego z wyboru adw. E. W.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 11 sierpnia 2023 r. w sprawie XVIII K 30/23		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana